

DATUM 30.9.2024

1. Ali je priporočljivo pri prijavi upoštevati samo en ukrep (npr. večja dodana vrednost podeželja, povečanje samooskrbe...) ali boljše čim več?

Priporočljivo je upoštevati več ukrepov, pod vsakim ukrepom so določeni tudi kazalniki, kateri se prav tako morajo upoštevati, lahko pa se doda tudi svoje kazalnike in si s tem pridobite boljšo oceno.

2. Ali se lahko dodajo zunanji stroški v zmanjšanem obsegu?

Ne, ker je 40% pavšal. Ob prijavi je potrebno to načrtovati.

3. Kako je glede izplačila, glede na to, da je potrebno že v naprej imeti denar. Kdaj je potem izplačilo?

Po vnosu vloge se pri kmetijskem razpisu (EKSRP) čaka tudi do 4 mesece, pri regionalnem (MKRR) pa 2 meseca.

4. Kako lahko dokažemo, da imamo prijavitelji denar za projekt?

Ob vlogi je potrebna izjava prijavitelja, da ima na voljo denar, ob oddaji zahtevka pa je potreben izpis iz banke.

5. Kje in za koliko časa morajo biti overjena soglasja?

Soglasja morajo biti overjena pri notarju ali pri upravni enoti, veljavna vsaj 5 let, še boljše pa 7 let.

6. Kako se odločiti na kateri javni poziv se prijaviti?

Fizične osebe, pravne in LAS-i se lahko prijavijo na EKSRP. Pravne osebe javnega in zasebnega prava, podjetniki posamezniki in LAS, pa se lahko prijavijo na ESRR.

Fizične osebe in pa kmetije se na regionalni javni poziv ne morejo prijaviti.

7. Kakšna partnerstva so zaželena?

Ne priporočajo se slamnata partnerstva, da so zavedena samo na papirju, ampak, da so aktivna partnerstva. Ocenjuje se tudi vloga partnerjev in dobro partnerstvo prinese več točk. Partnerji se morajo med sabo dopolnjevati pri projektih, projekt naj imajo zasnovan tudi za skupno dobro. Vsak partner mora imeti aktivno vlogo v projektu.

8. Koliko časa mora biti investicija v uporabi?

Investicija mora biti v uporabi vsaj 5let. Po zadnjem izplačilu se vršijo kontrole iz strani ARSTP in MKRR glede označitve, ohranjanje investicije, ohranjanje delovnega mesta. Izvedene morajo biti vse aktivnosti, ki so na začetku določene, dokazila in dokumentacija, morajo biti oddane vodilnemu partnerju na datum. Med samim izvajanjem je mogoče tudi zaprositi za spremembe.

9. Kako je urejeno sodelovanje med LAS-i?

Sodelovanja med LAS-i v tem pozivu bodo.

10. Kolikšen % pomoči je strošek nakupa zemljišča.

Za nakup zemljišča je stopnja sofinanciranja največ 10% sredstev.

DATUM 24.9.2024

Spodaj najdete uradne odgovore na vprašanja lokalnih akcijskih skupin s strani pristojnih organov – Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (**ARSKTRP**) za sklad EKSRP in Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj (**MKRR**) za sklad ESRR.

- 1. Ali je projekt investicijske narave, če 50 % ali več projektnih aktivnosti predstavljajo stroški naložb oziroma investicij v opredmetena osnovna sredstva ter v neopredmetena sredstva in stroški storitev zunanjih izvajalcev? V kolikor je ta vrednost pod 50 %, bo to projekt neinvesticijske narave?**

Gleda se prevladujoče aktivnosti in katera oblika projekta je bolj ustrezna tudi z vidika vlagateljev projekta, zato razmejitev ni zelo striktna. Vrsto projekta je sicer treba določiti že na začetku oblikovanja projekta oz. prijave na javni poziv.

- 2. Ali so do podpore upravičeni tudi samostojni podjetniki posamezniki?**

sklad **ESRR**: Popoldanski s.p. je lahko vključen v projekt. Treba je upoštevati, da je sklepanje podjemnih in avtorskih pogodb s svojimi zaposlenimi ter z osebami, ki pri upravičencu delujejo kot zakoniti zastopniki, člani organov upravljanja ali nadzora, neupravičen strošek. To pravilo velja tudi v primeru konzorcija, ko konzorcijski partnerji sklepajo podjemne ali avtorske pogodbe z zaposlenimi, zakonitimi zastopniki, člani organov upravljanja ali nadzora pri svojih konzorcijskih partnerjih. Če npr. nekdo dela v javnem zavodu, ne more hkrati na projektu nastopiti v kakršni koli drugi vlogi.

sklad **EKSRP**: Ni omejitev glede statusa vlagatelja, tako da je tudi popoldanski s.p. lahko upravičen do podpore.

- 3. Morajo biti dovoljenja pravnomočna in soglasja notarsko overjena? V kolikor to ni zapisano v Uredbi, bi upravičenci lahko smatrali, da ni potrebno.**

Priloži se pravnomočno gradbeno dovoljenje. Priloži se overjena soglasja solastnikov.

4. Pri neinvesticijskih projektih torej ni potrebno knjižiti dejanskih stroškov dela na stroškovnem mestu, ampak se knjiži samo višina in izplačilo zahtevka?

sklad **EKSRP**: V primeru uporabe poenostavljenih oblik stroškov se na ločenem stroškovnem mestu projekta knjižijo le prihodki oziroma prilivi, medtem ko stroškov (izdatkov), ki se nanašajo in poplačujejo iz prejetih sredstev, ni treba evidentirati na stroškovnem mestu projekta. V primerih poenostavljenih oblik nepovratnih sredstev dejanski stroški in izdatki niso predmet preverjanja in spremljanja.

sklad **ESRR**: Zahteva je, da se knjiži in preverja le priliv.

5. Glede 10. odstavka 7. člena Uredbe: med javno cestno površino sodijo tudi parkirišča. Ali razumemo prav, da je strošek neupravičen, če vlagatelj prijavi le ureditev parkirišča, če pa se parkirišče ureja kot izhodišče za obisk npr. tematske poti, ki se tudi ureja v okviru projekta, je strošek upravičen?

Podpore se lahko dodelijo za investicije oziroma naložbe na upravičenem območju LAS, in sicer kot del projekta s poudarkom na širšem pomenu za območje LAS ter dodani vrednosti za projekt (kot so skupni interes, skupina upravičencev, dostop javnosti do rezultatov projekta, inovativne značilnosti projekta na lokalni ravni območja in prebivalcev območja LAS). Naložbe v infrastrukturo, kot so javna cestna, komunalna in vodovodna infrastruktura, ki izhajajo iz zakona, ki ureja lokalno samoupravo, ter gre pri sofinanciranju naložb za samostojni projekt, niso upravičen strošek. DA, mora pa biti parkirišče del projekta (ne samostojni projekt).

6. Ali se za začetek izvajanja projekta šteje začetek postopka zbiranja ponudb oz. objava javnega naročila, ali sklenitev pogodbe oz. izdaja naročilnice?

sklad **ESRR**: Za začetek projekta se šteje, ko se na projektu začnejo prve aktivnosti (v kolikor je potrebna investicijska dokumentacija, se za datum začetka šteje sklep o potrditvi DIIP). Upravičeni so samo stroški, ki so nastali po vložitvi vloge za odobritev projekta na MKRR. Odgovor za sklad **EKSRP**: Postopek javnega naročila se lahko izvede in načeloma podpiše tudi pogodba, le na začetek del v pogodbi je treba paziti. Začetek del je lahko šele po vložitvi vloge na ARSKTRP.

7. Odstavek 7. člena Uredbe določa, da se poenostavljene oblike stroškov (pavšal) ne knjiži na stroškovno mesto, zgolj priliv. Sklepamo torej, da se po tri ponudbe za stroške investicije/opreme nanašajo zgolj na investicijske projekte?

Da.

8. Kaj točno je mišljeno pod »neindustrijske dejavnosti«?

Urna postavka za neindustrijski način dela se uporablja za poklice (SKP-08 uvrščajo pod kodo 7 poklici za neindustrijski način dela): izdelovalci ali predelovalci predmetov domače obrti iz lesa, kovine in podobnih predmetov, izdelovalci in predelovalci predmetov domače obrti iz tekstilnih, usnja, in podobnih materialov, ter drugi pridelovalci in predelovalci živil, šivilci in krojači, peki, slaščičarji, mizarji in tesarji, tiskarji, monterji, mehaniki, upravljavci lesnoobdelovalnih strojev itd. Gre za delo, kjer se uporabljajo znanja in veščine na področjih gradnje in vzdrževanja zgradb, oblikujejo kovine, postavljajo kovinske konstrukcije, nastavljajo strojna orodja ali izdelujejo,

montirajo, vzdržujejo in popravljajo stroje, opremo ali orodja, opravljajo tiskarska dela, izdelujejo ali predelujejo živila, tekstilne, lesene, kovinske in druge izdelke, vključno z rokodelskimi izdelki.

9. ***Za projekte neinvesticijske narave so neposredni stroški osebja osnova za izračun vseh preostalih stroškov projekta. Kateri so lahko ti preostali stroški projekta (npr. strošek nakupa opreme za organizacijo dogodka, kot so stoli, mize računalnik, platno, stojnice, pogostitve, strošek nakupa promocijskega materiala, kot so majice, USB-ključki, rolo pano ipd.)? Je to mišljeno pod »storitve zunanjih izvajalcev«? Ali upravičencem za te preostale stroške ne bo treba predložiti nobenih dokazil razen opisa aktivnosti in potencialnih kazalnikov, ki se nanašajo na strošek?***

Projekti neinvesticijske narave so projekti, pri katerih se neposredni stroški osebja namenijo za izvedbo večjega dela projektnih aktivnosti, za preostale kategorije upravičenih stroškov pa se uporabi pavšalna stopnja. Torej so preostali stroški projekta vsi stroški razen stroškov dela. Za te stroške partnerjem projekta ni treba dokumentirati, da so izdatki nastali in bili plačani. Za pavšalno stopnjo se dokazuje le dosežek rezultatov in učinkov projekta.

10. ***Glede naložb oz. investicij v neopredmetena sredstva, ki nimajo finančne oblike: kot so patenti, licence, strokovno znanje ali intelektualna lastnina: ali to pomeni da se vsa izobraževanja, ki se jih izvede preko zunanjih izvajalcev štejejo pod strokovno znanje oz. pod investicije?***

Izobraževanja, ki jih izvede zunanji izvajalec, so stroški storitev zunanjih izvajalcev, ne predstavljajo investicije.

11. ***Ali morajo vsi partnerji (upravičenci v projektu) uveljavljati stroške ali lahko sodelujejo samo pri aktivnostih in dokazovanju kazalnikov? Ali lahko npr. posamezno društvo uveljavlja samo pavšal, ki je izračunan na podlagi dejanskega stroška drugega upravičenca (sam ne dokazuje stroška v projektu)?***

Lahko sodeluje samo pri aktivnostih in kazalnikih. Vendar posamezno društvo ne more uveljavljati samo pavšala, ki je izračunan na podlagi dejanskega stroška drugega partnerja projekta. Če nima neposrednih stroškov osebja, se pavšalna stopnja ne more uveljavljati. **Pavšalna stopnja se vedno izračuna glede na predvideno osnovo posameznega partnerja v okviru projekta. Pavšalna stopnja se ne razdeljuje, ampak se izračuna glede na osnovo posameznega partnerja.** Primer: partnerju, ki uveljavlja delo vodje projekta, se glede na število in izračunano vrednost opravljenih ur izračuna še 40-odstotna pavšalna stopnja. Kazalniki se dokazujejo na ravni projekta.

12. ***Kako je z upravičenostjo in višino urne postavke za študentsko delo?***

Študentsko delo je strošek zunanjega izvajalca. To so dejanski stroški zunanjih storitev pri investicijskih projektih, pri neinvesticijskih projektih pa je to znotraj 40-odstotne pavšalne stopnje.

13. ***Ali se delež financiranja po pavšalni stopnji nanaša na projekt kot celoto ali na posameznega partnerja v projektu?***

Pavšalna stopnja se dodeli glede na osnovo posameznega partnerja projekta (neposredni stroški osebja). Projekt se gleda kot celota: investicijski ali neinvesticijski.

14. Ali se po zakonu o prostovoljstvu upoštevajo višine stroškov dela in ali so do tega upravičene zgolj organizacije oz. ustanove vpisane v vpisnik prostovoljskih organizacij?

Da, urne postavke veljajo le za vpisane prostovoljske organizacije. Veljajo urne postavke v skladu z Zakonom, ki ureja prostovoljstvo, in Pravilnikom o področjih prostovoljskega dela in vpisniku – ocenjena vrednost opravljenega prostovoljskega dela je:

- ⌚ 13 EUR za uro organizacijskega dela (vodenja projektov in programov, njihova organizacija ali organizacija dela projekta ali programa in opravljanje mentorstva prostovoljcem),
- ⌚ 10 EUR za uro vsebinskega dela (opravljanje prostovoljskega dela, za izvajanje katerega so potrebna posebna znanja in veščine ali pa gre za osnovno prostovoljsko delo posameznega programa ali projekta; posebna znanja in veščine so znanja in veščine, ki jih prostovoljec pridobi v vzgojno izobraževalnem sistemu ali na usposabljanju prostovoljske organizacije),
- ⌚ in 6 EUR za uro drugega prostovoljskega dela (pomožnega dela ali dela za podporo prostovoljskemu programu ali projektu ali dela za opravljanje katerega ni potrebno posebno usposabljanje).

Izpolniti je treba časovnico z opisom opravljenega dela.

15. Prijavljeni projekti bodo morali imeti zaprto finančno konstrukcijo. Kako bodo v finančni načrt vneseni pavšalni stroški?

Pavšalna stopnja se izračuna glede na celotni projekt. Mora pa biti prikazan v vlogi (vsak partner v projektu ima osnovo + odstotek pavšala: neposredni stroški + 20 % ali urna postavka + 40 %).

16. Kaj se razume kot strokovna in tehnična pomoč?

V skladu s SKP-08, ki je bila sprejeta z Uredbo o standardni klasifikaciji poklicev 2008 (Uradni list RS, št.50/2010), se v podskupini poklicev 33 Strokovni sodelavci/strokovne sodelavke za poslovanje in upravljanje nahajajo tehniki in drugi strokovni sodelavci/tehničarji in druge strokovne sodelavke, ki izvajajo večinoma tehnična in podobna dela, povezana z raziskavami in uporabnostjo znanstvenih ali umetniških pojmov in delovnih metod ter vladnih ali poslovnih predpisov. Gre za vrste dela, ki naj bi jih opravljal strokovni in tehnični sodelavec in znanje, ki je potrebno za opravljanje nalog v okviru tega dela.

Gre za delo, ki naj bi ga opravljal strokovno tehnični sodelavec in vrsto nalog, ki jih je potrebno opraviti na projektu v okviru tega dela, in sicer: strokovna in tehnična pomoč pri opravljanju nalog povezovanja članov partnerstva, pomoč pri organizaciji, pripravi oziroma sodelovanju na javnih nastopih, tržnicah, razstavah, konferencah, delavnicah, spletnih webinarjih, pripravi dokumentacije za izbiro izvajalca zunanjih storitev, pripravi oz. distribuciji promocijskega materiala za namen informiranja in promocije projekta in pomoč pri izvajanju ostalih aktivnosti, ki so pomembne za izvedbo projekta.

17. Uredba navaja, da se za sklad EKSRP neposredni stroški osebja dodelijo tudi za delo kmeta (nosilec ali član kmetije). Zanima nas, ali lahko nek nosilec kmetije uveljavlja tudi strošek dela za vodenje in koordinacijo, ko opravlja posamezno delo za vodenje projekta (saj je višina stroška v tem primeru precej večja, kot pa je ovrednotena za delo

kmeta). Gre pri delu kmeta za fizične dejavnosti kmetijskih del? So te dejavnosti točneje opredeljene?

Kmet lahko uveljavlja le urno postavko za kmeta, saj urna postavka za kmeta izhaja iz metodologije MKGP, medtem ko so skupne urne postavke določene v okviru skupne metodologije za izvajanje LEADER/CLLD.

18. Za kakšne naložbe, natančneje, je pri skladu EKSRP stopnja javne podpore 65 % upravičenih stroškov?

Glede na naložbe oz. investicije v opredmetena osnovna sredstva, ki jih imamo navedene v šestem odstavku 8. člena, se 65 % sofinancira za nakup in gradnjo nepremičnin, napeljave, medtem ko se stroje, oprema, pohištvo in prevozna sredstva v okviru projektov sofinancira po 80 %. 65-odstotno sofinanciranje velja tudi za kmetijstvo mehanizacijo, pri čemer se uporablja nabor iz Priloge 1 Pravilnika o seznamu kmetijske in gozdarske mehanizacije ter katalogu stroškov kmetijske in gozdarske, mehanizacije. Stopnja sofinanciranja za sklad EKSRP se loči glede na stroške v okviru posameznega projekta (možni sta obe stopnji).

19. Ali je upravičenec za predplačilo lahko samo vodilni partner projekta ali so lahko to tudi partnerji v projektu?

sklad **ESRR**: Upravičenec je vodilni partner na projektu. Potrebno je paziti, da je vodilni partner lahko upravičenec po zakonu, ki ureja izvrševanje proračuna RS, sicer na projektu ni mogoče uveljavljati predplačila.

sklad **EKSRP**: Predplačilo lahko uveljavljajo tudi drugi partnerji, ne samo vodilni partner.

20. Osnovna načela za izbor projektov vključujejo tudi enakopravno vključenost različnih partnerjev. Kaj to pomeni v praksi? Da morajo biti v projekt vključeni upravičenci iz vseh treh sektorjev, imeti enakovredno razporejene naloge, finance ipd.?

Javni poziv bi naj bil pripravljen na način, da omogoča vključitev upravičencev iz vseh treh sektorjev, kar pomeni, da se podpira raznolikost partnerstva. Pri točkovanju bi morala imeti prednost raznolika partnerstva. Ni pa nujno, da imajo vsi partnerji enakovredno razdeljene naloge, finance ipd.

21. Pogoji ob vložitvi zahtevka za izplačilo sredstev so tudi tržno primerljive pisne ponudbe 3 ponudnikov (novo – ne več ob vlogi), razen izjem. Katere so te izjeme?

Da. Če se podpora dodeli na podlagi dejansko nastalih stroškov, to je v okviru projektov investicijske narave, mora upravičenec zahtevku za izplačilo sredstev za sklad EKSRP priložiti 3 tržno primerljive pisne ponudbe najmanj treh ponudnikov, ki se glasijo na upravičenca, za upravičene stroške, pri čemer se pri izplačilu sredstev upošteva vrednost ponudbe z najnižjo ceno. Ponudbe se ne prilagajo v primerih (dovolj je 1):

a) če gre za vrste stroškov, ki jih predpiše država ali lokalna skupnost (na primer pristojbina za ceste, parkirnina, pri čemer mora biti v zahtev navedeno, da gre za te vrste stroška;

b) če je vlagatelj javni naročnik;

c) če gre za vrsto stroška, za katerega je na trgu le en ponudnik, pri čemer mora biti v zahtevku utemeljeno, da je na trgu samo en ponudnik, in se zahtevku priloži ponudbo tega ponudnika;

č) če vrednost upravičenega stroška ne presega 2.000 EUR, pri čemer lahko upravičenec namesto tržno primerljivih pisnih ponudb zahtevku priloži eno vabilo k dajanju ponudb ali katalog ali oglas, kot ga določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja.

22. V Prilogi 2 Uredbe, Poglavje II, odstavek (2), točka 1 je navedeno, »da mora v primeru poenostavljenih oblik stroškov pri projektih sklada EKSRP upravičenec zahtevku za izplačilo sredstev za sklad EKSRP priložiti: za uveljavljanje stroška dela v obliki urne postavke ter pavšalne stopnje v okviru projektov neinvesticijske narave: časovnice, pogodbe in druga potrebna dokazila«. Kaj so druga potrebna dokazila?

EKSRP: To so podporna dokazila (liste prisotnosti, fotografije, izdelek ipd.), s katerimi morajo biti ob vložitvi zahtevka za izplačilo dokazane v vlogi zastavljene aktivnosti.

ESRR: Časovnica je dokazilo za izvedbo dela na projektu. Potrebno pa je priložiti še dokazila za izvedene aktivnosti, kot so poročila, vabila, objave, liste prisotnosti, fotografije, gradiva, ipd.

23. Ali se mali davčni zavezanec (npr. društvo) torej mora registrirati za namene DDV, če se doslej še ni (ker se mu pač ni bilo treba)? Če se torej mali davčni zavezanec ne identificira za namene DDV, ali je potem DDV v okviru njegovega projekta upravičen?

Mali davčni zavezanci se lahko prostovoljno ID za DDV. Odločitev za prostovoljno ID je na strani davčnega zavezanca, če se prostovoljno ID, mora biti v sistemu DDV 5 let. Davčni zavezanci sami presodijo, če se jim je smiselno ID za DDV zgolj zato, da bodo po projektu, po katerem bodo opravljali obdavčeno dejavnost (ta DDV ni upravičen strošek po projektu), v obračunu DDV uveljavljali odbitek DDV. Tudi, če se prostovoljno identificira za namene DDV, glede pravice do odbitka DDV velja, da ima pravico do odbitka DDV od nabav, ki bodo uporabljene v njegovi obdavčeni dejavnosti ali oproščeni dejavnosti s pravico do odbitka DDV.

24. Ali je v primeru malih davčnih zavezancev, ki se prostovoljno ne odločijo za vstop v DDV sistem in naročijo zunanjo storitev, za katero izvajalec, ki je davčni zavezanec, zaračuna DDV, DDV upravičen strošek v projektu ali ne?

Če mali davčni zavezanec po projektu opravlja dejavnost, ki je sicer obdavčena z DDV, ima po DDV zakonodaji možnost, da pridobi pravico do odbitka DDV, če se prostovoljno identificira za DDV. Če presodi, da se ne bo ID za DDV, DDV v okviru projekta ni upravičen strošek.

25. Ali imajo prostovoljna gasilska društva pravico do odbitka DDV, če sanirajo gasilski dom?

Odbitek DDV je odvisen od namena uporabe gasilskega doma. Če gasilsko društvo v tem objektu opravlja oproščeno in obdavčeno dejavnost, ima pravico v delu, ki se nanaša na obdavčeno dejavnost (odbitni delež).

26. Če bo občina v okviru projekta zgradila športno igrišče, ki bo javno brezplačno dostopno, je DDV upravičen strošek?

Občina od izgradnje javno dostopnih športnih igrišč (uporaba se ne zaračunava nikomur) nima pravice do odbitka DDV po ZDDV-1 (torej je DDV upravičen strošek).

27. Ureditev kolesarskih poti, pohodnih poti, javnih igrišč, brezplačno – neobdavčljivo, je DDV upravičen strošek?

Da. Davčni zavezanec nima pravice do odbitka DDV od ureditve javno dostopnih kolesarskih poti, pohodnih poti, javnih igrišč, torej je to lahko upravičen strošek.

28. Društvo postavi stalno razstavo, zaračunavala bo vstopnino. Je tu DDV upravičen strošek?

Društvo z zaračunavanjem vstopnin za stalno razstavo opravi obdavčeno storitev in ima pravico do odbitka DDV, razen če gre za društvo s statusom kulturnega društva in so izpolnjeni pogoji za oprostitev po 13. točki prvega odstavka 42. člena ZDDV-1. V slednjem primeru bi šlo za opravljanje storitev, oproščenih brez pravice do odbitka DDV (torej za DDV kot upravičen strošek).

29. V navodilih EKSRP sklada piše, da je za dokazilo o lastništvu nepremičnin potrebno priložiti kopije overjenih pogodb/soglasij. Zanima nas ali morajo biti notarsko overjene ali ne?

Odgovor za projekte iz sklada EKSRP: Lahko je overjeno na Upravni enoti.

30. Obstajajo dileme glede stroškov zunanjih izvajalcev pri projektih investicijske narave. V uredbi so podani primeri (na primer nadzor, organizacija dogodkov oz. delavnic, pridobitev dovoljenj, priprava strokovnih in promocijskih gradiv,..). Predvidevamo, da v tem primeru niso našteve vse možnosti uveljavljanja str. zunanjih izvajalcev? Pri investicijskih projektih ostaja dilema kaj spada v pavšal in kaj lahko uveljavljajo kot str. zunanjih izvajalcev. Prosimo za obrazložitev.

Šesti odstavek 8. člena Uredbe LEADER/CLLD navaja upravičene stroške, v primeru storitev zunanjih izvajalcev so navedeni primeri, to pomeni, da so možnosti zunanjih izvajalcev širše.

V okviru projektov investicijske narave se pavšalna stopnja (20 %) uporabi za neposredne stroške osebja pri projektu.

31. Ali lahko upravičenec kot strošek zunanjega izvajalca v projektu investicijske narave uveljavlja strošek računovodskih storitev zunanjega izvajalca? Ali je upravičen strošek zunanjega izvajalca projektiranje?

Stroški so upravičeni samo, če so neposredno povezani z projektom (z njenim izvajanjem in cilji). Računovodske storitve niso neposredni strošek investicijskega projekta. Strošek projektiranja je lahko upravičen samo, če je nastal po oddaji vloge na MKRR oz. AKTRP. Pridobitev projektne dokumentacije nastane pred vložitvijo vloge. Če strošek projektne dokumentacije nastane pred vložitvijo vloge, ne morem biti upravičen strošek.

32. Ker je v primeru ESSR upravičenec do predplačila le vodilni partner projekta, nosilec projekta, s katerim se sklene pogodba o sofinanciranju, nas zanima ali ima nosilec projekta možnost predplačila le do višine 30 % vrednosti podpore, ki jo

prejeme vodilni partner ali do višine 30 % celotne vrednosti podpore, ki jo skupno prejmejo vsi konzorcijski partnerji.

Odgovor za projekte iz sklada ESRR: Za namenska sredstva EU, namenska sredstva finančnih mehanizmov in sredstva slovenske udeležbe do višine 30 odstotkov vrednosti predvidenih izplačil teh sredstev in pod pogojem, da je prejemnik oseba zasebnega ali javnega prava ter je ustanovljena in deluje kot društvo, zasebni ali javni zavod, javna agencija s področja kulture ali ustanova.

Do 30% pogodbene vrednosti torej. Podpiše pogodbo za cel projekt in ne samo za svoj del.

33. Ali so občine upravičenke do predplačila v skladu z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna RS?

Po preveritvi na Ministrstvo za finance, ki je odgovorno za Zakon o izvrševanju proračuna, kateri ureja predplačila, sporočam: Ministrstvo za finance pojasnjuje, da so predplačila po 33. členu Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št. [123/23](#) in [12/24](#); ZIPRS2425) namenjena določenim entitetam. Pri tem pa dodajamo, da se občine ne štejejo med upravičence do predplačila po 33. členu ZIPRS2425.

34. Ali so lahko tržni produkti, kot so npr. investicije v muzej (za katerega se plača vstopnina), izdaja knjige (ki bo kasneje na trgu), ... del LAS projekta?

DA (pod pogoji iz 7. člena Uredbe LEADER/CLLD), vendar so v tem primeru prejemniki državne pomoči v skladu z 28. členom Uredbe LEADER/CLLD.

Za projekte LAS oz. investicije/naložbe so upravičeni projekti, ki koristijo širšemu območju LAS in so predvideni v SLR. (7. člen Uredbe CLLD). Kako je konkretno izdaja knjige, ki jo bodo prodajali, kot dodana vrednost za območje LAS, je težko komentirati, ampak če imate to predvideno in obrazloženo v SLR je treba preveriti konkreten primer glede na vsebino in dodano vrednost za območje LAS. Je pa opomnik glede državne pomoči je na mestu.

35. Glede na prvi odstavek 31. člena uredbe (Upravičenec projekta mora ohranjati dejavnost, za namen katere je bila izvedena naložba), kako po koncu projekta obdržati delovno mesto/aktivnost/dejavnost še 5 let, če za to ni zagotovljen vir financiranja, delovno mesto pa je recimo nekomercialne narave? Ali lahko dejavnost/aktivnost/naložbo (npr. izvedba delavnic, svetovanj, naložba v kolesa, knjigo, mobilna služba za ranljive skupine, zasneževanje tekaških poti) upravičenci tržijo v komercialne namene po prenehanju financiranja? Lahko se celo pokaže, da projekt ni tako dobro izpadel kot je bilo razvidno iz prijave in ni ne komercialnega interesa, ne interesa investitorjev po ohranjanju.

Zaposlene po preteku projekta se lahko financira tudi z drugimi viri kot so npr. tudi drugi projekti. Plan ohranjanja dejavnosti po izvedeni naložbi naj bo razviden že iz prijave in na njem naj tudi temelji ocena projekta. Ni dovoljeno, da se investira v npr. v kulturni dom, ki se potem čez 2 leti proda zasebniku, saj ni interesa za njegovo upravljanje. Zagotovljena mora biti trajnost, kot to določata 31. člen in 65. člen Uredbe 1060/2021/EU. Takšna naložba bi bila potem v celoti neupravičena.

Upravičenec, ki uvede bistvene spremembe, določene v 65. členu Uredbe 2021/1060/EU, odtuji predmet podpore ali predmet podpore uporablja v nasprotju z namenom, za katerega je prejel javno podporo, mora vsa izplačana sredstva vrniti v proračun Republike Slovenije skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi oziroma se mu obseg podpore zniža skladno s 65. členom Uredbe 2021/1060/EU.

Upravičenci lahko tržijo aktivnost (pod pogoji iz 7. člena Uredbe LEADER/CLLD), vendar so v tem primeru prejemniki državne pomoči v skladu z 28. členom Uredbe LEADER/CLLD.

36. Kaj točno (katera dela) se lahko smatra za vodenje in koordinacijo projektov po postavki 23,33 eur in ali to pripada samo vodilnemu partnerju v projektu?

Glede na vsebino dela. Vodenje in koordinacija projekta: Gre za tip dela, ki ga opravlja vodja projekta in vrsto nalog, ki jih je potrebno opraviti na projektu v okviru tega dela, in sicer: izvajanje naloge vodenja partnerstva, koordiniranja med člani partnerstva ter skrb za izvajanje upravičenih aktivnosti za izvedbo projekta, vključno z informiranjem javnosti in promocijo projekta. Strokovna in tehnična pomoč na projektu: Gre za vrste dela, ki naj bi jih opravljal strokovni in tehnični sodelavec in znanje, ki je potrebno za opravljanje nalog v okviru tega dela. Gre za delo, ki naj bi ga opravljal strokovno tehnični sodelavec in vrsto nalog, ki jih je potrebno opraviti na projektu v okviru tega dela, in sicer: strokovna in tehnična pomoč pri opravljanju nalog povezovanja članov partnerstva, pomoč pri organizaciji, pripravi oziroma sodelovanju na javnih nastopih, tržnicah, razstavah, konferencah, delavnicah, spletnih webinarjih, pripravi dokumentacije za izbiro izvajalca zunanjih storitev, pripravi oz. distribuciji promocijskega materiala za namen informiranja in promocije projekta in pomoč pri izvajanju ostalih aktivnosti, ki so pomembne za izvedbo projekta.

37. *Odgovorjeno je bilo že, da kmet lahko uveljavlja le urno postavko kmeta za strošek dela. Torej ne glede na to ali je nosilec kmetijskega gospodarstva ali član, mora uveljavljati to postavko? Se pravi nihče od njih ne more biti vodja projekta oz. uveljavljati stroška zanj. Imamo primer družine, kjer bo hči kot študentka prijavila projekt. Mama je nosilka KMG. Sodelovali pa bodo preko dela vsi. Torej vsi uveljavljajo lahko le postavko za kmeta?*

Urna postavka v višini 12,25 na podlagi metodologije velja za namen izvedbe projekta za kmeta, ki je fizična oseba, pri čemer v primeru kmetije iz 4. člena ZKme-1 velja za stroške dela nosilca in člana kmetije, in se povrne v obsegu stroška na enoto, pri čemer enoto predstavlja ura opravljenega dela na projektu.

38. *Ali je lahko ena oseba na projektu pisana na različne stroškovne enote (vodja projekta in strokovni delavec itd). ?*

Da. Tudi časovnica je pripravljena na način, da se izbere ustrezna urna postavka glede na vrsto dela.

